

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.

Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Lemberger Armin.

Főmunkatárs: Schön Ödön.

Előfizetési árak

Egészve 5 frt., félve 2 frt 50 kr., negyedve 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Április II.

(1.) Hazai történelmünk, bár minden lapja egy-egy kimagasló eseménynek dicső multját tükrözi vissza, nem gazdag nemzeti ünnepekben. Pediglen nem szabad kicsinylenünk a nemzeti ünnepek nagy etikai jelentőségét, mert valamint a vallásnak szüksége van ünnepnapokra, hogy a hét-köznapiság durva hajszájában kifáradt elme megpihenjen és az öröklét kultúrához, Istenhez fordulva, új erőt merítsen az élet ideális céljainak folytatására, akként szüksége van a hazafiúi kegyeletnek is bizonyos határkövekre, melyeken megállapodva, új lángra szíthassa a hazafiúi érzelmei netán hamvadó zsarátnokát. — Minden népnek, minden vallásnak megvannak a maga ünnepei, melyen meggyújtja legbensőbb érzelmeinek emlékfáklyáját, melyen lelkes áhitattal járul a mult ragyogó eseményeinek emelt oltár elé, hogy azon kegyelettel áldozzék nemzeti nagyságának.

Magyarország ezer éves történelmében lapozgatva lépten-nyomon akadunk korszakot alkotó eseményekre, dicső, nagy tettek, melyek megérdemlik, hogy a késő utódok hálás érzelme körülfonja az emlékeztet hervedhatlan örökzöldjével, melyek méltók arra, hogy azok vissza-visszatérő évfordulóját ünneppé avassa a honfíú kegyelet. — Ennek dacára csakis Szt. István dicső nagy királyunk, az első királyság megalapítójának és a kereszténység buzgó terjesztőjének napját üli meg nemzeti ünnepként a hálás utókor. Nemzeti ünnep, ha nem is a naptárban, de az ifjúság lobogó lánggal égő szívében márczius tizenötödike, a népjogokért vívott nagy küzdelemnek

ezen örökké emlékezetes praeludiuma. — És nemzeti ünneppé avatta az 1898. évi V-ik törvények az 1848-ik évi törvények megalkotásának nevezetes évfordulóját is. „A nemzet kegyelettel és hálás érzellemmel emlékeztet meg — szói a törvény szövege — az ország történetében korszakot képező 1848. évi törvényhozási alkotásokról, ama alapvető törvények megalkotásának felszázados évfordulója alkalmából a törvényhozás *április hara 11-ik napját*, mint azt a napot, a melyen dicső emlékeztető V-ik Ferdinánd király az 1848-ik évi korszakot alkotó törvényeket szentesítette, nemzeti ünneppé nyilvánítja.

Magyarország ujjaszületésének korszakát vezette be az 1848-iki törvények szentesítése, a melyek mindegyike mai hazánk alkotmányának egy-egy szilárd alapkővet képezi. Hü kifejezői valának e törvények a nemzet jogos törekvéseinek és ha ma Magyarország méltó helyét foglalja el az európai népcsaládok koncertjében, ha ma czéltudatosan és biztosan halad nemzeti jellegének és állami önállóságának talaján a virágzás és boldogulás ösvénye felé, ugy ezt ama korszakalkotó reform törvények meghozatalának köszönheti. E törvények a nemzet forró kívánságához képest felszabadíták a jobbagyságot, eltörölték a dézsmát és a papüzetet, megalkották a népképviselői országgyűlést, behozták a közös teherviselést, kimondták Erdélynek Magyarországgal való egyesítését, összetörték a sajtó békóit, törvénybe iktatták a valásegyenlőség magasatos elveit, szervezték a nemzetörtséget, fennsen hirdették a tan szabadságot, visszahelyezték megillető jogaiba a nemzeti színt és az ország czímerét

és megalkották — a mit első helyen kellett volna említenünk — a független magyar felelős miniszteriumot, „hogy a király vagy helytartója a végrehajtó hatalmat a törvények értelmében csakis a független magyar miniszterium által gyakorolhatja.“

A nemesség kiváltságainak és előjogainak eltörlésével felszabadultak a népek milliói, a törvény előtti egyenlőség proklamációja szétverte azt a szegyenletes rabláncokat, melyekben a jobbagyság görnyedt, és mint Gracza György mondja „a honfentartó ős népelem visszanyerte emberi jogait.“ — És midőn a népképviselőre fektetett választási törvényben érvényre juttatott azon elv, hogy választható a ki választó, akkor ledőltek utolsó maradékai azon válaszfalaknak, melyek addigél a nemest a nem nemestől, az urat a pörtől elválasztották és az egész nemzet egybeforrt az igazi testvériség és egyenlőség szent eredményeiben.

Nehéz és válságos körülmények között jutott szeretelt hazánk ez alapvető törvényekben biztosított üdvös intézményekhez, és ma midőn az alkotmány sánczai között nyugodtan pillanthatunk vissza ama viharos napokra, illik, hogy felgyujtsuk a hálás visszaemlékezés mécesest és magasztalólag említsük fel ama dicső kort, mely számunkra ezen életűhetetlen nagy reformokat kivívta.

Sarkkővet képezték e törvényhozási alkotások a megújódott Magyarországnak, szilárd pilléreit képezik jelenlegi alkotmányos életünknek és ez azért *április 11-ikét* hálás kegyelettel iktatta a magyar nép nemzeti ünnepei sorába.

TÁRCZA.

Az unoka.

Irta: Bodrogi Lajos.

A városba vivő országot balodalán áll a kovácsműhely. Egész napon át, késő alkonyatig hallatszik belőle az üllő és a kalapács larmája: Tim, tim, tim. Az üllő meg a kalapács ugyancsak mulatnak; hadakozásukból nem esik kár bennük, csak a közéjük vetett vasrud jajgat és szórja a sziporkát, ami nagyon tetszik az embereknek. Mert mindig nagyon mulatságos, ha jajgat az, akit ütnék és kinjában tüzes sziporkákat izzad. Nemcsak mulatságos, hanem poétikus is. Milyen hangulatot ebresztő dolgok: az esthajnal, a „tim, tim, tim“ danáját éneklő vas, a szürkülő felhőmálya kirepülő tüzes csillagok. Sok poéta lelte már ezekben gyönyörűséget.

A gyönyörűség mögött persze ott rejtőzik az izzadó, dagadtkepi gyerek, amint kézzel-lábbal nyomja a fújtatót; a rosszkedvű, káromkodó legény, aki napról-napra tizenegy órán át forgatja a pörölyt; a verekedő mester, akinek mindig kevesebb a pálinkája, mint a munkája, amiért el is páhozja szorgalmasan a feleségét.

Hanem azért az izzadó vas hangosan kiáltja világá: Tim, tim, tim; és a tudatlan emberek gyönyörködnek benne.

Hát meg ezek a tudatlan emberek nem is gyalogszerez, hanem pompás fődött batárban vonulnak el az éneklő műhely mellett. Minden jó azok közül a remek rugalmas párnák közül szemlélni a közönséges emberek vesződségét! Meg is áll ilyenkor az a szerencés halandó, akibe valamivel több poézis szorult, szót vált a boldogan hajlongó mesterrel és barátságos kézfintések közt hajtlat tova.

Az urasági batárban ugyancsak a nagyságos jószágigazgató úr szokott végighajlatni az országot, mert a kegyelmes asszony, az öreg hercegnő, már vagy tizenöt esztendő óta a világot

járja. Egyetlen unokája, a boldogult gróf urnak a fiaskája ugyanis kész nyomoroknak született. Kisgyerek kora óta olvadni kezdtek a csontjai: ezekbe kereselt foszfort, meg meszet a világ minden furdőjében a kegyelmes asszony. A kastélynak, a nagy parknak, az óriás hűbizományának Kovács Pál jószágigazgató lett a teljhatalmu ura, aki nem azért demokrata, hogy a batárját minden paraszt műhelye előtt megállítsa.

De most vagy két hete meg-meg áll a batár. Persze nem a demokrata ül benne, hanem a kegyelmes hercegnő asszony, akinek illik is ez a nyájas leereszkedés. Mert aki Waldried-Eichstetten hercegnő asszonyának született és egyik dugzagdag magyar mágnásnak, Váralljay Sándor grófnak a felesége lett, az csak a kötelességét teljesíti, ha a közönséges halandók előtt az isteni gondviselés irigylésre méltó szerepében fényeskedik. Azután meg nagy lelki vizsgálatást is talált a kegyelmes asszony a jótékonyág gyakorlásában, a kegyes leereszkedésben, az egyszerű emberekhez való jószágban. Ah, pompás tőkegyűjtés ez a sirontuli élet boldogságának a biztosítására. Mert ott is olyan jó lesz majd batárban járnai és holmi szegény tizenkettődrangu anygalkához könyörületesen leereszkedni.

A könyörületesség erénye különösen azóta esirázott ki a kegyelmes asszony szívéből, amióta halálraitelt unokájával egészen egyedül maradt. Gyors egymásutánban érték a csapások. Előbb az ura halt meg, a „der Schándor“, akit egymásután követett a fia, az örökös „Bébé“, meg a menyé, a „die Gusztl“. A Bébé meg a Gusztl nem sokára az egyetlen fink születése után haltak meg. A gyenge Gusztl, holmi mediáztált birodalmi grófnak a leányát, a gyermekágy vitte el; a felesége halála miatt épen nem bankodó Bébéet valami megcsalt férj lölte agyon. Persze, gavallérmódon, becsületes párviadalban. Így maradt egyedül a kegyelmes asszony unokájával, a szegény II. Bébével, aki a hajdani római szent birodalomból egy nagy bolond ezimert örökölt, itthon pedig többrendbeli okos latifundumoknak lett az egyedüli ura.

A legszomorubb öröksége azonban az apja vére volt. Boldogemlékeztető I. Bébé tudniillik már kamaszkorában igen bővérű legényke volt és emelfogva nyugtalan, sőt turbulens természetű vala. Sem a „lío“ igének kitartó konjugálása, sem a Carnot tantételének körülményes levezetése nem szerezhette meg békétlen természetének a szükséges nyugalmat. A „der Schándor“ nem győzte biztatással a kegyelmes asszonyt, hogy ez csak átmeneti stádium, a esikőfogak elvetésének az ideje; a hercegnő egyenesen utasította a „lieber Schándort“, hogy a kis gróf testi és lelki épségének megóvása végett formális tanácsülésre hívja meg a fia nevelőjét: Kovács Pál urat, a mostani jószágigazgatót. A nevelő tapasztalt uri ember volt és az öreg grófnak . . .

No de nem akorok én pedagógiai értekezést írni, amelyben, Kovács Pál urnak nézeteit pró vagy contra megrostáljam. Elég az, hogy gróf Sándor a tanácsülést követő reggelen minden teketória nélkül kirukkolt a megállapodással, bizonyos szemérmes fejfelditással mondván a feleségének:

— Weisst, Neszti, unser Bébé braucht halt eine Blitzauleiter.

A kegyelmes asszony megbotránkozva nézett az urára. Hogy ez a barbár meg most sem tud becsületesen nemétül és a nemeket nem egyeztetni kellőképen! Affektált haraggal ütött napernyőjével az ura kezére és mondta kegyes tanítással:

— Einen Blitzauleiter, Schándor: bleibst halt ein Stockungar.

Der Schándor elérte a kegyes engedelmet és másnap az övegy alkertésznek fiatal és formás leánya belső szolgálattétel végett a kastélyba rendeltetett.

Természetes, hogy ettől kezdve vége volt a „lío“-nak, meg a Carnot egész halhatatlanságának. Bébé Nr. I. az érettségi vizsgálaton ugyan átlábol valahogyan, de egyszerűségi azt is kijelentette, hogy ő megházasodik. Meg pedig feleségül veszi majd a belső szolgálattételre rendelt amá bizonyos formás hajadont, névszerint Szabó Juluskát.

Helybeli és vidéki hírek.

Emlékünnep. Az állami tanítóképző-intézet az 1848. évi törvények megalkotásának és szentesítésének évfordulója alkalmából április hó 11-én délelőtt 10 órakor az intézet tornaesernőjében *emlékünnepet* tart, melyre a nagyerdemű közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Ingyenes fakiosztás. A bajai gyümölcsészeti egyesület elhatározta, hogy oly szegényebb termelők között, a kik a gyümölcsfák gondozásában eddig is kiténtek, 200 drb. gyümölcsfát fog teljesen ingyen kiosztani. A kik ily ingyenes fakra igényt tartanak, forduljanak mielőbb az egyetelnökségéhez (Kaszárnya u. 664. sz.) mert az egyesület f. hó 13-án már határozni fog a fák kiadásáról.

Közigazgatási bizottsági ülés. Baja város törvényhatósága tegnap délelőtt tartotta *Schmausz Endre* főispán elnöke alatt rendes havi ülését.

Névváltoztatás. *Guggenberger* János, bajai lakos vezetéknevét „*Gavara*” változtatta.

Öngyilkos irónő. Berlinből írják, hogy ott öngyilkossá lett Déry Julianna magyar születésű irónő. Öngyilkosságát március 31-én este követte el. Lakása erkélyéről ugrott le s halva került el a földön. Déry Julia körülbelül fél éve lakott Berlinben, egy szegény kis hotelben, ahonnan április 1-én ki kellett volna hurokolódnia. Előtte való este igaztalanul tért haza a lakására. Állítólag heves ésszeszólalkozása volt a vőlegényével. Kiment az erkélyre, fölállt egy székre s úgy vetette le magát fejfel lefelé az utca közepére, ahol szétzúzott koponyáival halva maradt. Egy nyílt levelet hagyott hátra, amelyben arra kérte lakásadóját, hogy ingóságait küldjék meg az anyjának. Déry Julia ideges természetű nő volt s öngyilkosságát is egy ilyen hiszterikus rohamában követte el. Az *irónő Baján született 1864-ben* és családjával 1875-ig lakott városunkban. Első irodalmi kísérleteit magyar nyelven írta. Később Bécsbe tette át a lakását, ahol színpadra akart lépni. Szándékáról lebeszélétek s így lett irónővé. Megfordult Párisban is, ahol Juliette Adámmal és Mathild herezegnővel sokat érintkezett. A kilenczvenes évek elején Berlinbe ment, ahol több színművel jelentékeny sikereket ért el. Már évek óta menyasszonya volt egy norvég születésű építésznek. Esküvőjének április 14-én kellett volna megtörténnie. Föl akart hagyni az irás mesterségével, hogy teljesen háziasszonyi teendőinek éljen. Időközben azonban ésszeszólalkozott a jegyessel, ami a hiszterikus nőt annyira följárgalga, hogy megölte magát.

Esküvő. Ifj. *Weinberger* József f. hó 11-én d. u. 4 órakor vezeti oltárhoz *Weinberger* Flóra kisasszonyt a helybeli izr. templomban.

Szólészeti előadás. *Dezso* Miklós szólészeti és borászati ker. felügyelő f. hó 7-én a szőlő gyakorlati metszéséről városunkban előadást tartott.

A mohácsi Rigó. A Chimay herezegnő barnabőrű megszöktetőjének immár utazója is akadt. Nyári Gyulának hívják, és Mohács városában czigányprimás. Tudósítónk azt sürgönyzi, hogy a

— Da hast deinen Blitzableiter! szolt a kegyelmes asszony haragosan az urának.
Der Schándor vállat vont és mentegetődzött:
— Hja, az ilyen portekából legalább három kell, hogy egyik se legyen veszedelmes.

No de azért eligazította a dolgot a kegyelmes asszony. I. Bébé Kovács Pál ural utazni küldte és kinevelte a gyermek okvetetlenkedéseit, aki erőnek erejével leakarta mosni a Juliska jó hírnevét esett fölött. Magát Juliskát pedig még annak idejében férjhez adta az ura vadászához, aki a formás leány puha kezével örökös hübérbirtok gyanánt ama bizonyos kovácsmühelyt is megkapta.

Azóta persze sok-sok esztendő múlt el. I. Bébé ki is jőzanult, meg is házasodott, a felesége, a beteges die Gusztl, örökösét is adott a családnak. Igazi örökösét, az egyetlen az utolsót, aki valamennyi diesőséges ösének bővérűségéért lakott. A magára maradt öreg kegyelmes asszony kétségbeesve futotta be a beteg gyermekkel a világot, kipróbálta a szerumosok tudományát, a furdók erejét és a Lourdes esodát, míg végre hosszú, tizenöt esztendői kóborlás után hazatért, mert egy világhírű doktor azt mondotta neki:

— Kár a kegyelmes asszonynak a világot bejárnia. A korbágyi kastély olyan helyen fekszik, ahol az ősz a legkellemesebb az egész Európában. Az uradalom gyógyvizei is épen a kis gróf baja ellen valók. Ezt az ősz mindenestre töltsd otthon a beteggel, aki sokat kocsikázék, mozogjon. Azután töltsd meg elválék.

Igy került haza a korbágyi kastélyba II. Bébé és ezért volt szerencséje ama bizonyos kovácsmühelynek mindennap a batárhoz. Az öreg kegyelmes asszony naponként kétszer is megkocsikázta a beteg örökösét: a parkból a városig és vissza, délután újra a parkból ki és a városba be. És valahányszor a kovácsmühely előtt elhaladtak, a beteg fiú mindig olyan örömmel fülelt a vasak muzsikájára:

— Hallgadsz csak nagymamám! mondta ilyenkor fáradt, elkényeszeredett mosolygással, miközben vékony büttyökös ujjával a műhely felé mutatott. Milyen szépen, vigan cseng: Tim, tim, tim!

város egyik legszebb lányát megszöktette. Már régen szerették egymást a fiatalok, s a primás annak rendje-módja szerint meg is kérte a leány kezét. A család semmiképen se akart beleegyezni a különben elegáns megjelenésű primással való házasságba, s a barna kerőt elutasította. Most azután ugy tett Nyári Gyula, mint az ő Rigó kollegája. Kapta magát, és megszöktette a lányt. Az eset óriási föltűnést keltett Mohács városában, amely nincs az ilyen regényes kalandokhoz hozzászokva.

Eljegyzés. *Krieg Árpád* helybeli lakos jegyét váltott *Zupka Pál* borotvai gazdatiszt kedves leányával *Erzsikével*.

Sorsolás. A *kath. legényegylet* előjárósága tudomására hozza a n. é. közönségnek, hogy f. é. március 5-én tartott sorsolás alkalmával az alábbi számok buzáttak ki: 31, 166, 164, 14, 256, 293, 384, 6, 121, 110, 99, 391, 379, 283, 105, 30, 328, 192, 82, 7, 161, 168, 135, 176, 149, 194, 104, 79, 34, 214. A részvényeket egyedül Dallmann Benő egyf. pénztárnoknál lehet beváltani. Az elnökség.

Halálozás. *Eckert* Keresztély, a helybeli takarékpénztárnak alapító és három évtizeden át igazgatóságának tagja f. hó 4-én 77 éves korában elhalt. Végültsége nagy részét mellet ment végbe. Az érdemes ferfú haláláról a takarékpénztár külön gyászlapot adott ki. Az elhunytban *Eckert István* takarékpénztári főkönyvelő édes atyját gyászolja.

Az újvidéki kir. kath. főgymnasium 25 éves jubileuma. Az újvidéki kir. kath. magyar főgymnasium tanári testülete a volt tanítványok szíves közreműködésével az intézet 25 éves fennállásának emlékére f. évi május hó 3-án és 4-én jubileumi ünnepélyt rendez.

Uj vaspálya tervezet. Biztos forrásból közölhetjük, hogy Dr. Bedő Albert országgyűlési képviselő kezébe vette az apatini vasúti-ügyet. Törökvele oda irányul, hogy Apatin fővonalat kapjon. A tervezet következő: Zomborból a fővonal Kupuszinát érintve Apatinba menne s csak innét tartana Szt.-Ivának. Legközelebbi papokban megkezdődnek a mérnöki munkálatok.

Öngyilkos ügyvéd. Mohácsról feltűnést keltő öngyilkosság híret hozza a táviró. Balogh Károly mohácsi ügyvéd, volt függetlenségi párti képviselő éjjel föbelötte magát s szörnyet halt. A 80 éves agastyán gyógyíthatatlan betegsége miatt lett öngyilkos.

A „Művelt Nők Otthona” jótékony egyesület f. évi május 1-én saját házába költözik Tiszviselő telep X. ker. a hol egyedül álló művelt nők, kiknek néhány száz forint évi járuléka vagy nyugdíjuk van, vagy akik néhány ezer forinttal rendelkeznek, melynek kamataiból meg nem élhetnek, találhatnak az egyesületi házban családias szellemen vezetett otthont.

A gőzfürdőben a zuhany fürdő május hó elsején kezdődik meg. Egy zuhany fürdő 15 kr. A hideg víz kúra dörzsöléssel a legkényelmesebb mód szerint rendeztetett be.

A kegyelmes asszony megállította a batárt, hogy a fiú jobban hallhassa a muzsikát. Nagy, erős legény ütötte odabent a vasat: újgújját felgyűrte hatalmas karjain, úgy sújtott le egymásután a két kézzel tartott hatalmas kalapácsal. Dagadó izmai majd hogy kipattantak a fehér bőr alól.

— Nyomod gyorsabban azt a fújtatót, szolt ilyenkor nagyszeliden az izzadó inasgyereknek.

— No persze, hogy még jobban fogjjon a drága szén, felelset a legénynevel az apja, a hajdani urasági vadász. Egész vagyonomat elégeti a fránya kölyke.

— De apám, nem látod! Ott az ut másik oldalán a kegyelmes asszony, meg a kis gróf. Mindig olyan nyújaskat hozzánk, olyan szívesen közöntenek. Legalább ilyenkor hagyjuk a pörölést.

Azzal fogta a sapkáját és nagy tisztességtudással lép a hintó elé . . .

— Mintha sántitana az egyik láb, mondja, talán a patkóját vesztette el.

Csakugyan úgy volt. A legény hamarosan kifogja a lovat, a műhely elé köti és előhokodik a lovaszámokkal.

Olyan ügyes minden mozdulata, olyan delezeg a járása, olyan büszke a feje tartása.

Kis fekete bajusz serkendezik finom ajka fölötte. Ugy a finom metszésű ajkak, mint az egyenes erős orr telivér származásra vallanak. Verejéktől nedves haja kuszáltan eszopodik napsütéstől védett fehér homlokára.

— Nagyon derék, köszönöm, szolt a herezegnő, amint elyégezte a legény a munkát.

Aztán mindig ilyen haragos az apád? kérdezte. A legényt nagyon meghatotta a kegyelmes asszony jósága. Bátor lett egészen és szinte jól esett, hogy őszintén kipanaszálhatta magát:

— Ijen a mindig kegyelmes asszony, felelte hosszasan. Szid, gyaláz az mindig, sohase tesztek a kedvére semmit, sem én, sem az edős anyám. Aztán nem is bízik bennünk. Mindig gyanakszik, hogy meglopjuk. Egyszer már az is mondta, hogy még a nevetem is loptom.

— Ej-ej, a nevéti is. Hát talán valami nagy név?

— Nem nagy biz az, hiszen talán emlékszik

CSARNOK.

„A hétfői esték.”

Közlök: *Boszkovits Gizella és Jolán.*

Kedves Szerkesztő Bácsi! Ugye nem fogja ildomatlanágnak venni, ha egy kevéske bizalmas megszólítással Önhöz fordulunk. Egy alázatos kérelmünk van: legyen kegyes bennünket a nagyvilágba bevezetni; egyikünk jobb karjába, másikunk bal karjába fog kapaszkodni és így nagyra-beesült segítségre talán elég támasz lesz, hogy első fölléptünkkor, az általunk képzelt nagyvilág porondján el ne csusszunk. Megigérjük a kedves Szerkesztő Bácsinak, hogy amennyire fölünk telegy, mi mindent el fogunk követni, hogy fejrő szeglyent ne hozzunk. Igaz ugyan, hogy személyesen nincs szerencsénk a Bácsihoz, de már annyi szépet, jót és még sok efféle hallottunk róla, a mi már egymagában is felbátorit bennünket, hogy Önhöz folyamodjunk, adna néha-néha egy kis helyet a „Bajai Hirlap” vonalon aluli részében, hogy ezen uton-módon mi is kielégíthessük a kisvárosi levegőben fejlesztett nagyravágyásunkat. Vagy csak nem fogja feltételezni rólunk, hogy azért mert kis városban nevelkedtünk, hogy itt nem volna elég talaj egy bizonyos fokú stréberizmura. Azután meg mire való a nemzetközi villanyos drót és a gyorsan prüszkölő gőzkoeci, ha nem arra, hogy a nagy ezentrumokból a perifériába is vigyen valamit. — Ezen valamiből kettesként kivesszük a magunkat megillető részt. Ezt meg már azért hoztuk föl, hogy a Szerkesztő Bácsi tiszteletre méltó olvasó közönsége közl, ne merészeljen senki olyasmit állítani, a mivel a kisvárosi leányokat apostrofálni szokták. — Ezen bevezetésre szükségünk volt, hogy némiképp igazolhassuk irodalmi babérokra áhító, déltlants fellépésünket. — Mindamellett, hogy a talajt előnyünkre egyengetni akarjuk bőrünket kellőképp előkészítettük, hogy túlzékony ne legyen a csipkedő kritika iránt. Ettől a debütől függ további működésünk. Ha majd a Szerkesztő Bácsi az ő szerkesztői üzeneteiben azt fogja tudtunkra adni. „Fräulein Kemeter, mach Sie lieber Hemeter” fájó szívet bár, de kénytelenek leszünk a rezignáció szomoró tógájába bujni és a megmáshatatlantalan beletörődni. Ha azonban azon örvendés üzenetet küldi „Jövő számunkban meg fog jelenni” akkor, nos hát akkor a többi nem mondjuk el. Szóval a mi ujdomon sült vállalatunk jövője a Szerkesztő Bácsi irántunkban táplált jó vagy rossz indulatától fog függni. A hétfői esték nálunk az ájtatosság ugyanazon jellegét viselik magukon, mint a legszentebb zsidóknál a pentek este; értve a szentségnek azon formáját, hogy ilyenkor nemcsak a zajos, de a zajtalan munkának is szünetel van. Ezen nyugalom nem valami bevett vallásfelekezet által oktrojált dogmán, hanem a fő házi penates ellenmondást nem tűrő parancsán alapszik. A hét hat estéjén a postásgyerek elhozza az est szórakozási objeektumait, értjük alatta a postát, illetve a mit a postán küldenek: újságot, levelet, árjegyzéket, osz-

a kegyelmes asszony. Apám is, meg az anyám is az öreg gróf urat szolgálták. Az anyám sokszor mesélte, hogy nagyon szerették a kastélyban, Szabó Juliskának hívták, belső eseléd volt . . .

A kegyelmes asszony egyszerre csak emlékezni kezdett. Hideg borzongás futott végig öreg, sovány testén, amint a fiut most jobban szemügyre vette. A szó alig fért ki a száján, úgy remegett az álla, amint mondta a legénynek:

— Ahá — tudom, tudom; a Kovács Juliska, igaz. No csak folytassa a munkáját; köszönöm, köszönöm. Az isten áldja meg.

És intett a kocsinak, hogy gyorsabban hajtsjon.

A legény dörögve ment vissza a műhelybe. — Ilyenek a nagy urak mind; azt hiszik, a jó szó már fizetség, mondta kedvetlenül az apjának. Haj, de más ur tudnék én lenni, tette hozzá nagy fogadkozással.

Azzal fogta a kalapácsot és ütötte tovább a vasat. A megkínzott vas hangos nyögéssel kiáltotta ki a szürkülő alkonyatba:

— Tim, tim, tim.

És gyorsroptú, izzó sziporkák repültek ki a műhely nyitott ajtaján, ahol az esti szellő elkapta őket és emelte föl-föl, fölfelé a sötétedő boltozat felé, ahonnan sárgás, piros, majd meg kékes fény nyel hullottak újra lefelé.

Nagymama! — szolt a beteg fiú, hallgadsz csak, milyen szép muzsika. És hátratekintett, hogy jobban hajljon és meglátta a sűrűn eső sziporkákat.

— Nézd, nézd, hullócsillagok. Nézd, milyen szépek; hogy ragyognak és milyen hirtelen kialszanak. Nagymama, ugy-e, hogy nemskóra meghal valaki, azt jelentik a hulló csillagok?

Az öreg asszony aggódo kézzel húzta a súlyos takarót a fiú lábaira és szokatlan erőszakkal nyomta az ülésebe vissza.

— Badar beszéd, mondta; de hogy is hal meg valaki! Hiszen azok csak sziporkák!

És nem állhatta meg, hogy keserves fájdalommal ne mondja magában:

— Én edes istenem, miért hogy az a másik nem ülhet mellettem! Az bizonyosan nem halna még meg!

állyorsjegyeket, bankárok szerencsehivogatását, képes levelező-lapokat és a jó Isten tudja hány mindenféle nyomtatványt. Minden nyomtatványban, divatlapban, újságban és levélben van valami bíráltni való, irigyelni való (plane, ha a gazdag hozományokról hoz hirt). Minden elegendő anyag, hogy egy kis városi unalmasnál-unalmasabb estét keresztül ásitozzunk. De sokszor oly bőségesen gondoskodik a plena tituló nyomtatványt készítő közönség, hogy a jó akaratulag és bementesen küldött diversákból még vagy három pletyka után szomjazó esaládnak kíváncsiságuk csillapítására e fjtából átengedhetnénk. Mindez hat estén keresztül mintegy cikrulusban ismétlődik. A vasárnapi általános munkaszünet miatt, a folytonosság megszakítása nálunk csak hétfő este lesz érethetővé. Ekkor áll be ama famosus hétfői est, mely ránk bizonyos jelentőséggel bír. Nem csak jelentőséggel, hanem a fontosság bizonyos nemével is. El kell némulnia ilyenkor minden lárnának. — Visszavonulunk a ház legtávolibb zugába. — A légynek még télen sem szabad zümmögni, minden hangosabb lélegzetvételt, minden sóhajt vissza kell fojtani. A köhögési és tüszentesi ingert mesterségesen dirigálni kell, hogy hallhatóan ne nyilvánuljanak. Nevetni pláne nem szabad. Házunk ilyenkor mintegy sarkert, hol az éjfél kísértetek legfőbb ide-oda röpöködnek, mert ments meg Isten, eszoszogni nem szabad. Mindez pedig apuskáknak irodalmi működésének dicsőségére történik. Ezen hétfői estéknek szoktak már vasárnapi előzményei lenni. — Esetlegesen, ha az ebédlőnkben elhelyezett hintaszék apus! ringatja és ő szivarjának káríkás füstjében gyönyörködik, ez rendesen jó ómen szokott lenni. Tudjuk, hogy most már oly eszmék birtokában van, melyek megvalósításában bízik. Mindég ugyan nem lehet az előzményekből következtetni, mert az ő fellevései gyakran plfire esnek. Ha bevált vagy visszhangra talált ily hétfői est szüleménye, akkor tudjuk csak igazába, hogy milyen volt a hintaszéki hangulat. Megtörténik azonban és ez a gyakoribb introdukciója az irodalmi hétfői estéknek, hogy apus nagy problematikus dolgon törí szegény fejét. Ilyenkor nagy léptekkel méregeti az egymásba nyíló négy szobának hosszúságát. Közöttünk maradjon a szó, még ma se tudnánk mondani, hány méter hosszú a négy szoba. Arezkifejlesztéséből, mozdulataiból, merev tekintetéből megítéljük, hogy a gondolatok tömkelegében minő elementáris erővel, akarnak az eszmék kibontakozni. Ha orvosi közügyek vagy szakdolgozokkal foglalkozik, megtűri, hogy néha-néha felületesen lélegzetet vehessünk, de jaj nekünk, ha a Baja—Báttaszéki vasutat építi, vagy a közép Dumát át hidalja. Ilyenkor annyira beleéli magát, hogy szobáinkban a lejtmezést megcsinálja, a hidpillérek kiszámításánál egy-egy küszöbön megáll, hogy onnét Archimedes pontját kifundálja. Az ezekre vonatkozó czikkek a „Bajai Hirlap“ a „Fővárosi lapok“ a „Pécsi Napló“, a Tolnamegyei helyi érdekű lapok számára mindannyian az irodalmi péntek estéjén, polgári számítás szerint hétfő estén készülnek. Sajnos azonban, hogy az évek hosszú során át hétfő estéjén ilyformán készített tervek, rendesen már kedden összedőlnek. Apus sisifusi munkáját a jövő hétfőn ott szokta kezdeni, a hol a mult héten elhagyta. Mi pedig kénytelenek vagyunk szenvedni. Szegény apus törí, zúzza magát. A Baja—Báttaszéki vasút és a közép Duna áthidalása valahogy a jövő ezrednek lesz fenntartva, mi pedig, a kik az egész ügyben ártatlanok vagyunk ötvenkétszer az esztendőben tantalusi kinokat szenvedünk. Eddig csak úgy általánosságban ismertettük a mi kinos hétfői estéinket, a Szerkesztő Bácsi kegyes engedelmeivel

azonban részletekkel is szolgálhatunk; addig is pedig kérjük a kedves Szerkesztő Bácsit, ajándékozson meg becses jóindulatával.

Báttaszéken, 1899. apr. hó 1-én.

Szinészet.

Deák Péter szinigazgató husvét vasárnapján kezdette meg előadásait ujonnan szervezett társaságával. Gratulálunk a direktornak mindenekelőtt szerencsés aqvisiciozióhoz. *Murányi* Juliska bájos szinpadai megjelenés és sokat ígéro talentum, *Lónyay* Piroska ügyes, temperamentumos szubrettenek mutatta be magát, *Szepesi* Szidi azonban nem állja ki a versenyt *Pálffy* Nimával. Örömmel üdvözöltük a férlitagok sorában városunk kedvencét, a jeles képzettségű *Palágyi* Lajost, kitünő erőnek bizonyulnak *Vadász* Lajos, *Gyárfás* Ödön és *Beckközy* J. A művészi ensemble, melybe értesülésünk szerint *Pálffy* Nina is visszatér, valóban kielégítő és minden vidéki szinpadnak diszere válk.

Vasárnap két előadás volt, délután a „Mellóságos Csizmadia“ került szinre üres ház előtt kitünő előadásban. Este a „Falu roszt“ adták művészi színvonalon álló előadásban, melyben *Murányi*, *Dulits*, a férfiak közül *Palágyi*, *Gyárfás* tüntek ki játékkal. — *Szepesi* Szidi és *Pálffy* Nina között párhuzamot vonva, az elsőbbséget feltétlenül *Pálffy* Ninának kell odaítélni, ki jóval több temperamentummal és szinpadai routinnal és last not least szebb szinpadai megjelenéssel is rendelkezik mint *Szepesi* Szidi.

Hétfőn, ismét két előadás volt. Délután „Náni a szép sváb leány“, este pedig a „Fekete rigó“ került szinre. kifogástalan jó előadásban. *Murányi*, *Perczel*, a férfiak közül *Palágyi*, *Vadász* és *Gyárfás* kitünően oldották meg feladatukat.

Kedden, „Trilby“ került szinre, eme világhírű szinmű, a mely oly rövid idő alatt bejárta Európa legnagyobb szinpadjait mindenütt óriási sikert érve el. A bajai szinpadon most harmadszor adták elő és díszerejükre legyen mondva az összes szereplőknek, minden lehető elkövettek arra nézve, hogy eme darab szépségeit egy gondosan áttanulmányozott remek összhangzatos elő-

adásban érvényre juttassák. Különös díszeretet érdemel *Trilby* (*Murányi* Juliska) ki elragadón kedves lényével és komolyan átértett, nem mindennapi tehetséget eláruló játékkal egyszerre meghódította a közönséget.

Szerdén, „A végrehajtó“ a Vigszinház ezen kaczagtató bohózata került szinre. *Murányi* Juliska elragadón bájos *Cocotte* volt, ki mindvégig kitünően játszotta szerepét és zajos tapsot aratott. Igen jól játszottak *Perczel* M. (Oktavie) és *Dulits* Mariska (Antoniette), *Deák* Péter ugyan csak erős próbára tette nevető izmaikat, csak az ellen van kifogásunk, hogy kissé outriroz *Palágyi* gavalleros *Largilette* volt, *Gyárfás* kitünően oldotta meg nehéz szerepét, *Vadász* Lajos nagy tehetséggel és kitünő felfogással adta a kapitányt.

Csütörtökön, „Nebánt virág“ ez a bájos operette került szinre. *Szepesi* Szidiről már elmondtuk fentebb véleményünket, *Lónyay* Piroska kedves, bájos *Corinna* volt, ki a *Lariletto* dallal viharos tapsot aratott és ezen este határozottan meghódította a mi kényes izlésű közönségünket, *Perczel* M. kitünően adta a fejedelem asszonyt. *Deák* Péter remekelt mint *Celesztin*, *Palágyi* jól adta az örnagyot, *Beckközy* jelesen alakította, a részeges örmestert és *Sándory* kitünt mint szinigazgató. Az előadást a zombori szinügyi bizottság tagjai is végig nézték. A sugónak egyszer és mindenkorra megízenjük, hogy kevésbbé hallhatóan vegesse hivatását.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó ismerősök és jó barátok, kik felejthetlen jó atyánk *Eckert Keresztély* végtiszlességtételén résztvettek és mély fájdalomukat enyhíteni törekedtek, fogadják ez uton halás köszönetünket.

Baja, 1899. apr. 7.

A gyászoló család.

Premier

Kerékpárok

24 év óta

Elsőrangú

Gyártmány

Képviselő: **Steiner Károly Baján.**

Szives tudomásul!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy a fővárosban hosszabb ideig tett tapasztalataim folytán raktáramat

SAJÁTKÉSZITMÉNYÜ KEMÉNYFA-BUTOROKKAL

rendeztem be, melyek csinos kivitelei és tartósságáért kezeskedem. — Vállalkozom különböző stíli butorok elkészítésére u. m.: angol, barock, renaissance, empire, ó-német, magyar, ébenfa rézbetétekkel stb. stb., továbbá elvállalok épületmunkákat, falburkolatokat, iskola-, templom-, gyógyszer- és bolti berendezéseket, oltárokat, kirakatokat, ugyszinten tekeasztalokat (kegel és karambolra.)

Tekeasztalok áthuzását és átalakítását helyben és vidéken elvállalom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

INCZÉDI BÉLA
asztalos

Baján, fő-utca 138. szám Diczen-di-féle házban.

Kazal József könyvnyomdája

Baján.

Mindennemü könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben elvállaltatnak u. m. könyvek, folyóiratok, ügyvédi és kereskedelmi nyomtatványok, **névjegyek, eljegyzési kártyák** bái és esketési meghívók, gyászjelentések, falragaszok, számlák, körlevelek stb.

Le Griffon

valódi francia
szivarkapapír és hüvely.
Kapható minden jobb kereskedésben.

Egy gyermektelen házaspár, esetleg özvegy asszony tisztogatásért lakást kap.
Czím a kiadóhivatalban.

Legnagyobb nyeremény
legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

Az összes 50.000 nyeremény
JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

A nyeremények részletes beosztása a következő:

A negyedik nagy magy. kir. osztálysorsjáték nem-sokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre újból 50,000 nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyereségi esélyek tehát, mint már általános ismeretes, óriásiak.

Összesen **tizenhárom millió 160.000** koronát sorolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervezetint eredeti árban és pedig:

egy egész 1-ső oszt. eredeti sorsjegyet	6.— frt
„ fél „ „ „ „	3.— „
„ negyed „ „ „ „	1.50 „
„ nyolczad „ „ „ „	—75 „

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és akornál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. évi május hó 18. és 19-ig

mely napon a huzás van hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték

főelárusítói

Budapest, V. Váci-körút 4 a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek: rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

Renderelővel levágandó

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre tervezettel együtt küldeni.

I. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos

Az összeget

frt utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm. A nem tetsző törlendő.

Pontos czím.

Richter-féle Horgony-Páin-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentájt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító beürzősüket alkalmazatik köszvénynei, csuszai, tag-szagataisai és meghűléseknei és az orvosok által beürzősölésre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Páin-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban kapható van; forrástár: Török József gyógyszerárban készíten van; Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbbárú utáztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” ved-jegy és Richter czéggeljes nével mint nem valódi utáztatára vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállító, RUDOLSTADT.

Egy jó házból való fiú

tanonczul

felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

254. 184. 4899.
vögrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírószág 1899. évi V. 207. számú végzése következtében Dr. Neu József bajai ügyvéd által képviselt Bauer Károly javára Lusztig Ignác és neje elleni 134 frt Wiener Adolf javára Lusztig Ignác bajai lakosok ellen 34 frt 3 kr. s jár erejéig 1899. évi február 8-ik és 14-én fogantositott kielégítési végrehajtás utján felül foglalt és 579 frt 80 kr-ra becsült különféle szoba butorok, ágynemű, bolti állványok, gázvilágítási szerelvények, vas pénzszekrény és egyébből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírószág 1899. évi V. 207.2. számú végzése folytán Bauer Károly javára 134 frt tőkekövetelés, ennek 1898. évi december hó 31-ik napjától járó 6 % kamatai, és eddig összesen 48 frt 65 kr-ban bíróság már megállapított költségek erejéig, Wiener Adolf javára 34 frt 3 kr. tőkekövetelésnek 1898. évi Szeptember 10-étől járó 6 % kamatai és eddig összesen 12 frt 99 kr-ban megállapított költségek erejéig, a butorokra, ágyneműre nézve az árverés végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközölésére 1899. évi April hó 10-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik a bolti állványokra, pénzszekrényre és az üzletben lévő egyéb ingókra az árverés a fenti napon, az árverésnek, vhajtást szenvedők lakásán nyert befejezés után nyomban az üzletben „Fischer féle házban” folytatólag eszközöltetni fog és ahhoz a venni szándékozó oly megfigyözéssel hivatakn meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtovább ígérőnek becsőron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1899. évi március hó 18-ik napján.
Rácz István,
kir. bírósági végrehajtó.